

Groeidocument

Een bekrachtigend gesprek met leerlingen over toekomstpotentieel

Een groeidocument is een methode om een leerling te laten stilstaan bij zijn/haar kwaliteiten en verworven competenties. De leerling formuleert een wens over iets wat hij/zij graag anders zou willen doen of beter zou willen kunnen. Samen bekijk je waar de leerling al staat en ga je op zoek naar de volgende stap. Je tracht daarbij zo goed mogelijk bij aan te sluiten bij wat de leerling al doet of kan. De kracht van een groeidocument ligt in een toekomstgerichte benadering: de focus ligt op het potentieel en niet op de tekorten. Deze werkwijze sluit aan bij de visie van oplossingsgericht coachen.

Het belangrijkste onderdeel van een groeidocument is het gesprek dat je voert met een leerling. Door de juiste vragen te stellen en een positieve en bekrachtigende benadering, versterk je het eigenaarschap van de leerling. Je helpt hem/haar om een beter zicht te krijgen op eigen kwaliteiten en competenties, waarbij het groeipotentieel van deze eigenschappen centraal staat. Je help je leerling om een toekomstbeeld vorm te geven.

Werkwijze

Voorwaarden

- ⦿ Een groeidocument invullen doe je samen met de leerling. Het is het resultaat van een één-op-één interactie. Neem je tijd om in gesprek te gaan. De bedoeling is immers om in kaart te brengen wat een kind bezighoudt.
- ⦿ Besteed aan het begin van het gesprek voldoende aandacht aan het creëren van een veilige sfeer. Breek het ijs door het gesprek te starten met een onderwerp waar het kind graag over praat. Je kan hiervoor gebruik maken van kaartjes met gespreksstarters waar de leerling er dan eentje uit mag kiezen. Een ideale gelegenheid is op het einde van een kindcontact.
- ⦿ Leg duidelijk uit aan de leerling wat de bedoeling is van een groeidocument. Het mag geen opgelegd huiswerkje zijn; het moet iets zijn waar het kind zelf de meerwaarde van ziet. De leerling is ten alle tijden eigenaar van het groeidocument.

STAP 1: een actiepunt formuleren

- ⦿ Formuleer samen een actiepunt, iets waar de leerling graag beter in wil worden. Bewaak hier vooral goed dat het een eigen actiepunt is van het kind.
- ⦿ Kijk breed naar de leerling. Actiepunten hebben niet noodzakelijk betrekking op leerstof of schoolse vaardigheden. Het kan ook gaan over de positie die een kind inneemt in de klasgroep, hoe hij/zij omgaat met conflicten, de probleemoplossende vaardigheden waarover hij/zij beschikt, ...
- ⦿ Je kan eventueel meerdere actiepunten formuleren (maximaal 3), maar hou het haalbaar. Probeer samen in te schatten wat gewicht is van de actiepunten en hoever de draagkracht van de leerling reikt.

STAP 2: inschalen

- ⦿ Benader werkpunten positief door de leerling eerst een goed beeld te geven van waar hij/zij al staat. Dit kan je doen door de leerling zichzelf te laten positioneren op een schaal van 0 tot 10. De getallen die een antwoord vormen op de schaalvraag hebben geen waarde op zich; ze hebben alleen maar betrekking op de ervaring van de leerling.
- ⦿ Je nodigt de leerling uit om zichzelf een cijfer te geven voor de kwaliteit of competentie waar hij/zij graag aan wil werken. Bied een schaal aan van 0 tot 10, waarbij 0 staat voor het beginpunt en 10 gelijkstaat aan het eindpunt, namelijk 'goed genoeg'.
- ⦿ Vraag: 'waar sta je nu?' Accepteer het cijfer X dat je krijgt en geef complimenten over dat cijfer.
- ⦿ Vervolgens probeer je de betekenis van dat cijfer te achterhalen. Onderzoek samen met je leerling hoe hij/zij zo ver is geraakt. Waar heeft hij/zij dit geleerd? Hoe is dat verlopen? Wie of wat heeft daar een belangrijke rol in gespeeld? Wat is er leuk aan om dit te kunnen? ... Probeer hier goed door te vragen, want door het antwoord op deze vragen wordt een leerling zich bewust van zijn leerproces tot dan toe. Het bevat elementen die opnieuw kunnen worden ingezet om een stapje verder te geraken. Zo sluit het leren maximaal aan bij de vertrouwde werkwijze van het kind.
- ⦿ Vraag door en vat regelmatig samen wat gezegd werd.

STAP 3: een stapje in de goede richting

- ⦿ Vraag je leerling om een zich in te beelden dat hij/zij een stapje hoger komt te staan (X+1) en ga hierover in gesprek. Waaraan zou je merken dat je een trapje hoger zit op de schaal? Wat is de kleinste verandering die je zou merken? Hoe kan je ervoor zorgen dat je dit stapje vooruit zet? Wat is hiervoor nodig? Laat de voorgestelde aanpak vooral van de leerling zelf komen. Je kan wel helpen om het wat scherper te formuleren. Laat hem/haar dit zelf opschrijven.
- ⦿ Toon vertrouwen in de capaciteiten van de leerling: geef een complimentje voor de inbreng en aanpak.

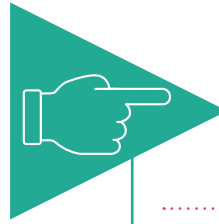
Vervolg

- ⦿ Voorzie ook een moment om met de leerling stil te staan bij de gezette stappen. Spreek af wanneer je dit opnieuw zal bekijken samen. Zo lijkt het niet zomaar een vrijblijvende babbel.
- ⦿ Het is belangrijk dat een kind ziet welke vooruitgang het heeft geboekt en dat dit positief bekrachtigd wordt. Dat kan door de vraag: wat gaat er al beter, ook al is het maar een klein beetje? Probeer ook hier voldoende stil te staan bij de manier waarop de leerling dit heeft bereikt en zorg voor feedback.

Geïnspireerd op
Paulina Koeman en Sabine Vranken, "Wat kan je van stokstaartjes leren? Interventietechnieken voor oplossingsgericht werken met kinderen en jongeren. Leuven, Acco, 2015."

Groeidocument

/ / /

Groeidocument

/ /

datum van vandaag

.....

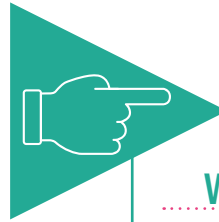
naam leerling

.....

Wat kan je al goed
en hoe doe je dat?

.....

Wat zou je anders willen
doen of kunnen?

Wat is je doel?

.....

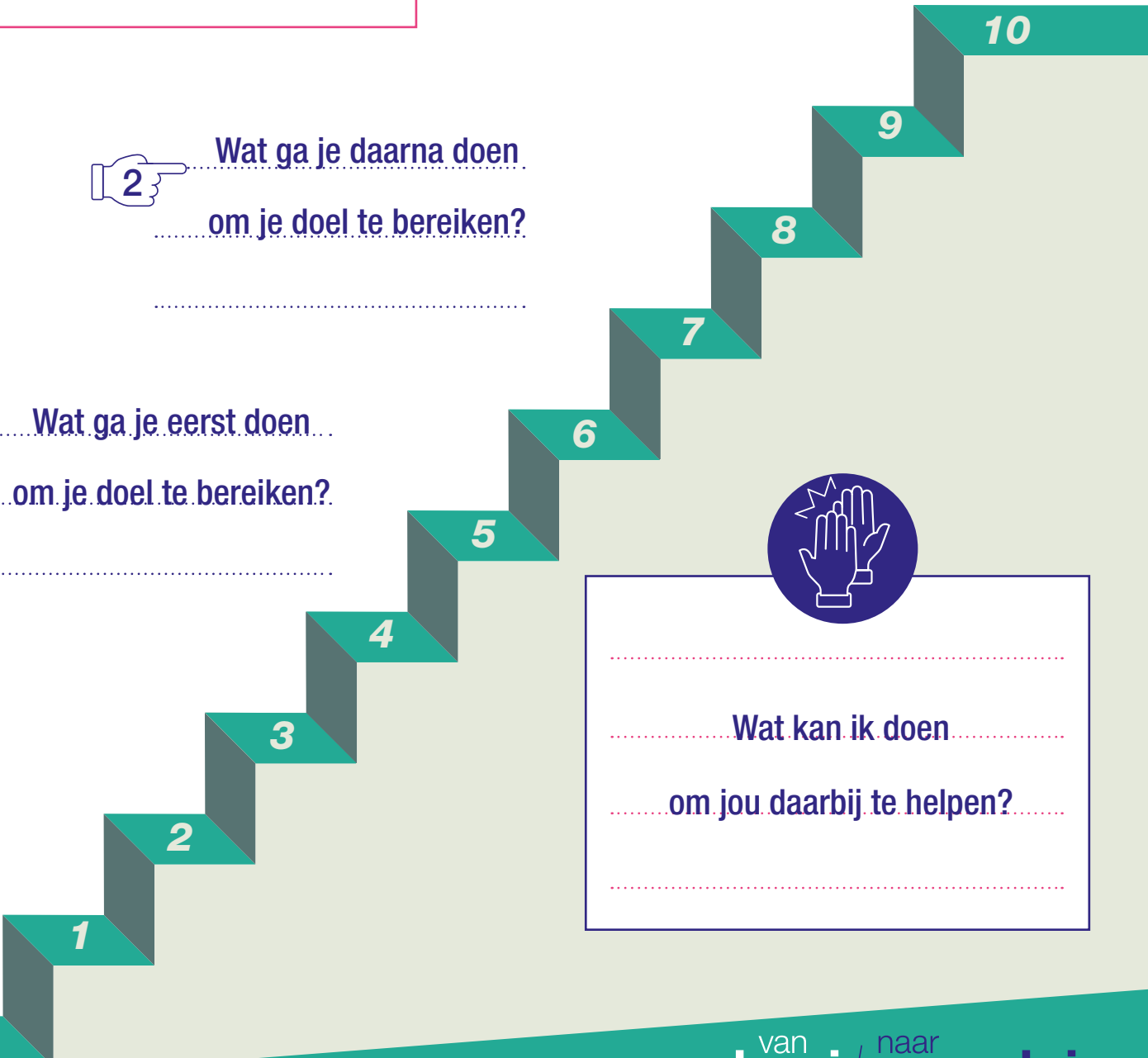
Wat ga je daarna doen
om je doel te bereiken?

.....

Wat ga je eerst doen
om je doel te bereiken?

.....

.....

Wat kan ik doen
om jou daarbij te helpen?

.....